KOMISIJOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS (ES) 2015/1120

2015 m. liepos 8 d.

Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2004/17/EB dėl subjektų, vykdančių veiklą vandens, energetikos, transporto ir pašto paslaugų sektoriuose, vykdomų pirkimų tvarkos derinimo netaikyti naftos ir dujų žvalgymui

(pranešta dokumentu Nr. C(2015) 4512)

(Tekstas autentiškas tik graikų kalba)

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2004 m. kovo 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2004/17/EB dėl subjektų, vykdančių veiklą vandens, energetikos, transporto ir pašto paslaugų sektoriuose, vykdomų pirkimų tvarkos derinimo ([1]), ypač į jos 30 straipsnio 4 dalį;

atsižvelgdama į 2015 m. vasario 2 d. elektroniniu paštu pateiktą *Hellenic Petroleum S.A.* prašymą;

kadangi:

I. FAKTAI

(1) 2015 m. vasario 2 d. *Hellenic Petroleum S.A.* (toliau – pareiškėja) pateikė Komisijai elektroniniu paštu prašymą pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/25/ES ([2]), 35 straipsnio 1 dalį. Šiuo prašymu Komisija buvo paprašyta nustatyti, kad Direktyvos 2004/17/EB nuostatos ir pirkimų procedūros, nustatytos toje direktyvoje, nebūtų taikomos naftos ir dujų žvalgymui Graikijoje;

(2) 2014 m. gruodžio 23 d. ta pati pareiškėja pateikė prašymą pagal Direktyvos 2014/25/ES 35 straipsnio 1 dalį dėl naftos ir dujų žvalgymo bei naftos ir dujų gavybos Graikijoje. 2015 m. sausio 8 d. Komisija atsakė nurodydama, kad prašymas buvo neišsamus ir todėl pagal Direktyvos 2014/25/ES IV priedo 1 punkto trečią pastraipą terminas atitinkamam įgyvendinimo sprendimui priimti turės būti pradėtas skaičiuoti nuo pirmos darbo dienos po to, kai bus gauta visa informacija. Pareiškėja prašymą, šįkart išsamų, dar kartą pateikė 2015 m. vasario 2 d. Vis dėlto šis prašymas neapėmė naftos ir dujų gavybos, tik naftos ir dujų žvalgymo veiklą;

(3) 2015 m. kovo 5 d. raštu Komisija informavo Graikiją apie prašymą, pateiktą pagal Direktyvos 2004/17/EB 30 straipsnio 5 dalies pirmą pastraipą, ir paprašė iš tos valstybės narės papildomos informacijos;

II. TEISINIS PAGRINDAS

(4) kol nepanaikinta, sutarčių dėl naftos ir dujų žvalgymo sudarymui taikoma Direktyva 2004/17/EB, išskyrus atvejus, kai šiai veiklai pagal tos direktyvos 30 straipsnį taikoma išimtis. Tačiau procedūrine prasme prašymams dėl išimties taikymo galioja Direktyvos 2014/25/ES nuostatos, nes esminės išimties suteikimo sąlygos lieka nepakitusios;

([1]) OL L 134, 2004 4 30, p. 1.
([2]) 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/25/ES dėl subjektų, vykdančių veiklą vandens, energetikos, transporto ir pašto paslaugų sektoriuose, vykdomų pirkimų, kuria panaikinama Direktyva 2004/17/EB (OL L 94, 2014 3 28, p. 243).

(5) Direktyvos 2004/17/EB 30 straipsnyje nustatyta, kad sutartims, sudaromoms dėl vienos iš tos direktyvos 3–7 straipsniuose nurodytų rūšių veiklos, ta direktyva netaikoma, jei valstybėje narėje, kurioje ši veikla vykdoma, tokią veiklą tiesiogiai veikia konkurencija rinkose, į kurias patekti nėra apribojimų. Tiesioginis konkurencijos poveikis vertinamas remiantis objektyviais kriterijais, atsižvelgiant į konkrečius susijusio sektoriaus ypatumus. Patekimas į rinką laikomas neribojamu, jei valstybė narė įgyvendino ir taikė Sąjungos teisės aktus, susijusius su atitinkamos rinkos atvėrimu, kaip nustatyta Direktyvos 2004/17/EB XI priede. Pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 94/22/EB ([1]) XI priedo G punktą, šioji direktyva yra atitinkamas Sąjungos teisės aktas, susijęs su rinkos atvėrimu, kai siekiama žvalgytis naftos ar dujų ir jas išgauti;

(6) Graikija Direktyvą 94/22/EB perkėlė į nacionalinę teisę ([2]) ir taiko. Todėl patekimo į rinką, siekiant žvalgytis naftos ar dujų ir jas išgauti, galimybės nėra laikomos apribotomis pagal Direktyvos 2004/17/EB 30 straipsnio 3 dalies pirmą pastraipą;

(7) siekiant įvertinti, ar atitinkama ekonominė veikla yra veikiama tiesioginės konkurencijos rinkose, kurioms taikomas šis sprendimas, atsižvelgiama į pagrindinių rinkos dalyvių užimamą rinkos dalį ir į koncentracijos laipsnį tose rinkose;

(8) šiuo sprendimu nedaromas poveikis konkurencijos taisyklių taikymui;

III. **VERTINIMAS**

(9) pareiškėja yra Graikijos valstybės įmonė, veikianti naftos ir dujų rinkoje;

(10) prašymas yra susijęs tik su naftos ir dujų žvalgymu. Pareiškėja kartu su bendrovėmis *Edison SpA* ir *Petroceltic Resources Plc,* su kuriomis ji sudarė konsorciumą (kiekviena bendrovė valdo 33,3 % dalyvavimo teisių), gavo iš Graikijos valstybės teisę eksploatuoti Patrų įlankos vakarinės dalies kranto ruožą. Šiame konsorciume pareiškėja yra projekto vykdytojas ir yra atsakinga už žvalgymo, vertinimo, parengimo, gamybos ir eksploatavimo nutraukimo darbus. Pareiškėja yra atsakinga už visus pirkimus, reikalingus pasirengti žvalgymui ir gamybinei veiklai;

(11) Graikija neseniai surengė keletą atvirų konkursų, kuriuose per du licencijavimo etapus turėjo galimybę dalyvauti visos įmonės, atitinkančios standartinius kriterijus pagal atitinkamas ES taisykles. Per pirmąjį licencijavimo etapą žvalgymo licencijos, be minėto konsorciumo, buvo suteiktos *Energean Oil and Gas – Energeiaki Aigaiou Anonimi Etaireia Erevnas kai Paragogis Ydrogonanthrakon* ir *PETRA Petroleum* (dalyvavimo dalys – 80 ir 20 %) žvalgytis Janinos ruože ir *Energean Oil and Gas – Energeiaki Aigaiou Anonimi Etaireia Erevnas kai Paragogis Ydrogonanthrakon* ir *Trajan Oil & Gas Limited* (dalyvavimo dalys – 60 ir 40 %) žvalgytis Katakolo ruože. Antrasis licencijavimo etapas buvo paskelbtas 2014 m. lapkričio mėn. ir visos suinteresuotosios šalys paragintos dalyvauti 20 kranto ruožų vakarų Graikijoje žvalgymo ir gavybos licencijų suteikimo procedūroje;

(12) pagal nusistovėjusią Komisijos praktiką ([3]) naftos ir gamtinių dujų žvalgymas turėtų būti laikomas vieno atitinkamo produkto rinka, kadangi neįmanoma iš anksto žinoti, ar bus rasta naftos, ar gamtinių dujų. Be to, remiantis šia praktika, šios rinkos geografinė aprėptis turėtų būti laikoma pasauline. Atsižvelgiant į tai, kad šiuo atveju nėra pagrindo manyti, kad rinkos geografinės aprėpties apibrėžtis būtų kitokia, šiame sprendime ji neturėtų būti keičiama;

(13) žvalgymo veiklą vykdančių subjektų užimamą rinkos dalį galima išmatuoti pagal tris kintamuosius: kapitalo išlaidas, patvirtintas atsargas ir planuojamą gavybą;

([1]) 1994 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 94/22/EB dėl leidimų žvalgyti, tirti ir išgauti angliavandenilius išdavimo ir naudojimosi jais sąlygų (OL L 164, 1994 6 30, p. 3).

([2]) Įstatymas Nr. 2289/1995 dėl angliavandenilių žvalgymo ir eksploatavimo ir įstatymas Nr. 4001/2011.

([3]) Žr. visų pirma 2007 m. lapkričio 19 d. Komisijos sprendimą, kuriuo pagal Tarybos reglamentą (EB) Nr. 139/2004 (OL C 31, 2008 2 5, p. 2) koncentracija skelbiama suderinama su bendrąja rinka (Byla Nr. COMP/M.4934 KAZMUNAIGAZ/ROMPETROL).

(14) tačiau nustatyta, kad kapitalo išlaidos netinka ekonominės veiklos vykdytojų daliai žvalgymo rinkoje išmatuoti dėl to, kad reikiamų investicijų apimtis skirtingose geografinėse vietovėse labai skiriasi. Kiti du rodikliai – patvirtintų atsargų ir planuojamos gavybos – paprastai taikomi vertinant ekonominės veiklos vykdytojų užimamas rinkos dalis šiame sektoriuje ([1]);

(15) remiantis turimais duomenimis, 2013 m. gruodžio 31 d. pasaulinės patvirtintos naftos ir dujų atsargos iš viso siekė 469,7 mlrd. standartinių kubinių metrų naftos ekvivalento (toliau – Sm^3 n. e.) ([2]). Nuo 2013 m. gruodžio 31 d. Graikija turėjo mažiau nei 0,03 % patvirtintų naftos atsargų ir 0 % patvirtintų gamtinių dujų išteklių. Remiantis prašymu, preliminarios sąmatos ir (arba) prognozės rodo, kad ruožuose, kuriems jau suteiktos koncesijos, gali būti aptikta 253–283 mln. barelių žalios naftos. NET jeigu šie apskaičiavimai pasitvirtins ir taps patvirtintomis atsargomis ([3]), Graikijos patvirtintų atsargų dalis pasaulinėje rinkoje tebebūtų labai maža (mažesnė nei 0,05 %);

(16) atskirų jau veikiančių arba planuojančių veikti Graikijoje artimoje ateityje įmonių dalis bus dar mažesnė. Pareiškėja neišgavo jokios naftos ar gamtinių dujų Graikijoje ar bet kurioje kitoje šalyje per pastaruosius trejus finansinius metus;

(17) žvalgymo rinka nėra labai koncentruota. Be valstybei priklausančių įmonių, rinkoje veikia trys tarptautinės vertikaliai integruotos privačios įmonės, vadinamos naftos milžinėmis (BP, *ExxonMobil ir Shell*), taip pat tam tikras skaičius didelių įmonių. Šie elementai liudija apie tiesioginį konkurencijos poveikį;

IV. **IŠVADA**

(18) atsižvelgiant į 1–17 konstatuojamosiose dalyse išdėstytus motyvus, laikytina, kad Graikijoje laikomasi tiesioginio konkurencijos poveikio sąlygos, nustatytos Direktyvos 2004/17/EB 30 straipsnio 1 dalyje;

(19) kadangi laikoma, jog neribojamo patekimo į rinką sąlyga yra įvykdyta, Direktyva 2004/17/EB neturėtų būti taikoma, kai perkantieji subjektai sudaro sutartis, kurių paskirtis – suteikti galimybę Graikijoje atlikti naftos ir gamtinių dujų žvalgymą, taip pat kai rengiami projektų konkursai dėl tokios veiklos vykdymo toje geografinėje teritorijoje;

(20) šis sprendimas pagrįstas teisine ir faktine padėtimi nuo 2015 m. sausio mėn. iki 2015 m. gegužės mėn., kaip matyti iš pareiškėjos pateiktos informacijos. Jį galima keisti, jeigu, iš esmės pasikeitus teisinei arba faktinei padėčiai, nebebūtų tenkinamos Direktyvos 2004/17/EB 30 straipsnio 1 dalies taikymo sąlygos;

(21) šiame sprendime numatytos priemonės atitinka Viešųjų sutarčių patariamojo komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Direktyva 2004/17/EB netaikoma perkančiųjų subjektų sudaromoms sutartims, skirtoms suteikti galimybę vykdyti naftos ir gamtinių dujų žvalgymą Graikijoje.

([1]) Žr. visų pirma 1999 m. rugsėjo 29 d. Komisijos sprendimo 2004/284/EB, kuriuo koncentracija skelbiama suderinama su bendrąja rinka ir EEE susitarimu (Byla Nr. IV/M.1383 Exxon/Mobil) (OL L 103, 2004 4 7, p. 1) 25 ir 27 punktus ir paskesnius sprendimus, *inter alia*, 2007 m. gegužės 3 d. Komisijos sprendimą, kuriuo pagal Tarybos reglamentą (EB) Nr. 139/2004 (OL C 130, 2007 6 12, p. 8) koncentracija skelbiama suderinama su bendrąja rinka (Byla Nr. COMP/M.4545 STATOIL/HYDRO).

([2]) Žr. prašymo 5.2.1 punktą ir ten cituojamus šaltinius, visų pirma 2014 m. birželio mėn. „BP Statistical Review of World Energy".

([3]) 283 mln. barelių žalios naftos, t. y. maždaug 0,045 mlrd. kubinių metrų žalios naftos.

2 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Graikijos Respublikai.

Priimta Briuselyje 2015 m. liepos 8 d.

Komisijos vardu
Elžbieta BIEŃKOWSKA
Komisijos narė